



Številka: 701-10/2021
Ljubljana, dne 29. 1. 2021
EVA 2021-2030-0013

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem tožilstvu (EVA 2021-2030-0013) – nujni postopek

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije naseji dne.....sprejela naslednji:

SKLEP

»Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem tožilstvu in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po nujnem postopku.«

dr. Božo Predalič
GENERALNI SEKRETAR

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade RS za zakonodajo,
- Vrhovno državno tožilstvo RS.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Vlada Republike Slovenije predlaga, da se Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem tožilstvu obravnava v Državnem zboru Republike Slovenije po nujnem postopku skladno s prvim odstavkom 143. člena Poslovnika Državnega zbora, saj je sprejem zakona nujen zaradi interesov varnosti države in tudi zato, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države. Evropsko javno tožilstvo je obvestilo Republiko Slovenijo, da naj

bi pričelo z delovanjem v mesecu marcu. Normativne spremembe in dopolnitve, ki se predlagajo, so potrebne z vidika nemotenega delovanja EJT, ki preko dveh evropskih delegiranih tožilcev v Republiki Sloveniji, preiskuje in preganja kazniva dejanja iz pristojnosti EJT, in predstavljajo potrebno prilagoditev veljavnega zakona Uredbi Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) in Sklepu kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev.

Predlagane spremembe in dopolnitve ne posegajo v notranjo sistemsko ureditev državnega tožilstva, temveč jo dopolnjujejo ter omogočajo opravljanje dela evropskega delegiranega tožilca v Republiki Sloveniji. Spreminjajo in dopolnjujejo zgolj tiste dele Zakona o državnem tožilstvu (ZDT-1), kjer je to potrebno zaradi prilagoditve Sklepa kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev, to je določitev zavarovanca, zavezanca in osnove za vključitev v nacionalni sistem socialnega zavarovanja. V delu, kjer se spreminja pravilo nastopanja evropskega tožilca in evropskega delegiranega tožilca pred vrhovnim sodiščem, pa se le sledi dosednji sistemski ureditvi nastopanja državnih tožilcev pred sodišči, obenem pa se na ta način ohranja tudi upoštevanje tožilske doktrine in prakse, ki jo pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije uveljavlja Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije.

Brez predlaganih sprememb delovanje evropskih delegiranih tožilcev v Republiki Sloveniji, in s tem tudi Evropskega javnega tožilstva na področju Republike Slovenije, ne bo mogoče. Navedeno bi za državo nedvomno pomenilo ogrožanje njene pravne varnosti kot tudi težko popravljive posledice za njeno delovanje, saj evropski delegirani tožilci preiskujejo kazniva dejanja, ki škodijo finančnim interesom Unije. Obenem pa bi se s tem lahko okrnil tudi ugled države pri Evropskem javnem tožilstvu.

Glede na navedeno Vlada Republike Slovenije meni, da so izpolnjeni pogoji za obravnavo predloga zakona po nujnem zakonodajnem postopku.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Lilijana Kozlovič, ministrica za pravosodje,
- Zlatko Ratej, državni sekretar, Ministrstvo za pravosodje,
- Matic Zupan, državni sekretar, Ministrstvo za pravosodje,
- Rado Fele, v. d. generalnega direktorja, Direktorat za organizacijsko zakonodajo in pravosodno upravo, Ministrstvo za pravosodje,
- mag. Marjana Glušič, sekretarka, Direktorat za organizacijsko zakonodajo in pravosodno upravo, Ministrstvo za pravosodje.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Pri pripravi dela ali celotnega gradiva zunanji strokovnjaki niso sodelovali.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- mag. Lilijana Kozlovič, ministrica za pravosodje,
- Zlatko Ratej, državni sekretar, Ministrstvo za pravosodje,
- Matic Zupan, državni sekretar, Ministrstvo za pravosodje,
- Rado Fele, v. d. generalnega direktorja, Direktorat za organizacijsko zakonodajo in pravosodno upravo, Ministrstvo za pravosodje.

5. Kratek povzetek gradiva:

Osnovni cilj predloga zakona je pravočasna prilagoditev normativnih določb potrebnih za vključitev evropskega delegiranega tožilca v sistem obveznega socialnega zavarovanja v Republiki Sloveniji, zato se s predlogom tega zakona določa zavarovanca, osnova in zavezanca za plačilo prispevkov, ki jih določajo zakon, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zakon, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, zakon, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje in zakon, ki ureja trg dela.

Upošteva posebno naravo delovnopravnega statusa evropskih delegiranih tožilcev, bo EJT z imenovanimi evropskimi delegiranimi tožilci, ki imajo po Uredbi Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2017/1939/EU) status posebnih svetovalcev, sklenilo pogodbo o zaposlitvi. Veljavna ureditev se nadgrajuje tako, da se za čas, v katerem evropski delegirani tožilec opravlja delo iz pristojnosti Evropskega javnega tožilstva določa mirovanje pravic in dolžnosti iz državnotožilske službe, razen državnotožilske funkcije, varovane pa bodo vse njegove pravice do napredovanja, prav tako bo obdržal pravico uporabljati doseženi naziv in položaj. Njegov položaj se s predlogom zakona izenačuje s položajem evropskega tožilca.

Z namenom, da se zagotovi izvajanje Uredbe 2017/1939/EU ter Sklepa kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev se s predlogom zakona določa, da se za zavarovanca v skladu s predpisi o socialni varnosti šteje tudi evropski delegirani tožilec in se določa, da je zavezanec za plačilo socialnih prispevkov zavarovanca in delodajalca za evropskega delegiranega tožilca Specializirano državno tožilstvo RS. Prav tako predlog zakona konkretizira osnovo za obračun plačila socialnih prispevkov.

Zaradi potrebe po tesnejšem sodelovanju med EJT in Specializiranim državnim tožilstvom Republike Slovenije se določa podlaga za morebitno izmenjavo podatkov, potrebnih za odmero prispevkov za socialno varnost in za obračun nadomestila plače, načinu refundacije osebnih prejemkov in izmenjavi drugih potrebnih podatkov za izvajanje določb Uredbe 2017/1939/EU ter Sklepa kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev.

V delu, kjer se spreminja pravilo nastopanja evropskega tožilca in evropskega delegiranega tožilca pred vrhovnim sodiščem, pa se le sledi dosednji sistemski ureditvi nastopanja državnih tožilcev pred sodišči, obenem pa se na ta način ohranja tudi upoštevanje tožilske doktrine in prakse, ki jo pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije uveljavlja Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna 	NE

	- razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	0,00	0,00	0,00	0,00
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	0,00	0,00	0,00	0,00
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	0,00	0,00	0,00	0,00
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	0,00	0,00	0,00	0,00
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	0,00	0,00	0,00	0,00
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Specializirano državno tožilstvo RS	Zaposlitve	PP Plače 9798	24.000,00	48.000,00
SKUPAJ			0,00	48.000,00
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	

SKUPAJ		
<p>OBRAZLOŽITEV:</p> <p>I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu /</p> <p>II. Finančne posledice za državni proračun /</p> <p>II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene: /</p> <p>II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:</p> <p>II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna: /</p>		
<p>7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:</p> <p>Sredstva za nemoteno delovanje EJT zagotavlja proračun Evropske unije. Evropski glavni tožilec in evropski tožilci bodo po določbi 96. člena Uredbe 2017/1939/EU zaposleni kot začasni uslužbenci EJT, evropski delegirani tožilci pa bodo zaposleni kot posebni svetovalci v skladu z določbami 5., 123. in 124. člena Kadrovskih predpisov za uradnike in pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske gospodarske skupnosti in Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Kadrovski predpisi EU). Z imenovanjem za evropskega delegiranega tožilca bodo državni tožilci sklenili pogodbo o zaposlitvi z EJT. Po določbi 91. člena Uredbe 2017/1939/EU se bodo osebni prejemki glavnega tožilca, evropskih tožilcev in evropskih delegiranih tožilcev šteli za odhodke EJT. Ker gre za osebne prejemke uslužbencev Unije, ki so odhodki EJT kot institucije EU se po 12. členu Protokola (št. 7) o privilegijih in imunitetah Evropske unije šteje, da so evropski tožilci in evropski delegirani tožilci oproščeni plačila nacionalnih davkov od plač, mezd in prejemkov, ki jih plačuje Unija.</p> <p>Za nemoteno izvajanje pristojnosti po Uredbi 2017/1939/EU (šesti odstavek 96. člena) morajo države članice vzpostaviti ustrezne ureditve, da evropski delegirani tožilci obdržijo pravice v zvezi s socialno varnostjo, pokojninami in zavarovanjem v okviru nacionalnega sistema socialne varnosti. Ker gre za sui generis ureditev, v kateri se prepleta nacionalna kot tudi evropska zakonodaja, bodo iz tega naslova nastale finančne posledice za proračun Republike Slovenije.</p> <p>V skladu z veljavnim Zakonom o državnem tožilstvu so evropski delegirani tožilci za čas mandata dodeljeni na Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SDT), zato je SDT, kot neposredni proračunski uporabnik, v svojih finančnih načrtih za leto 2021 že zagotovil sredstva za plačilo prispevkov za socialno varnost za dva evropska delegirana tožilca, zato za obdobje, za katero je proračun že sprejet, (leto 2021) dodatne finančne posledice niso predvidene.</p> <p>Na podlagi izračuna bruto osnovne plače okrožnega državnega tožilca dodeljenega na SDT in plačanih prispevkov iz naslova obveznega socialnega zavarovanja v skupni višini 38,20 odstotkov, ter izračuna višine socialnih prispevkov od bruto plače evropskega delegiranega tožilca (preračunani od neto plače povečane za povprečno stopnjo davka in prispevkov v Republiki Sloveniji z leto 2019), bodo nastali SDT dodatni povprečni stroški v skupni višini 1000 eur na mesec za enega evropskega delegiranega tožilca, v skupnem seštevku za dva imenovana evropska delegirana tožilca 24.000 eur na leto.</p>		

<p>V skladu z navedenim se bodo morala v okviru priprave proračuna, sredstva za plačilo prispevkov zavarovanca in delodajalca iz naslova obveznega socialnega zavarovanja za evropska delegirana tožilca zaradi delovanja EJT, načrtovati v okviru skupnega proračuna za državna tožilstva za leto 2022.</p>	
<p>8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:</p>	
<p>Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	<p>NE</p>
<p>Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skupnosti občin Slovenije SOS: NE - Združenju občin Slovenije ZOS: NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE <p>Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: / Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani: /</p>	
<p>9. Predstavitev sodelovanja javnosti:</p>	
<p>Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:</p>	<p>DA</p>
<p>Datum objave: 29. 1. 2021 V razpravo so bili vključeni:</p> <p>V strokovnem usklajevanju je bilo gradivo dne 29. 1. 2021 posredovano v mnenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vrhovnemu državnemu tožilstvu RS, - Državnotožilskemu svetu, - Specializiranemu državnemu tožilstvu RS. 	
<p>10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:</p>	<p>DA</p>
<p>11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:</p>	<p>NE</p>
<p>mag. Lilijana Kozlovič ministrica</p>	

Priloge:

- predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem tožilstvu,
- priloga 2,
- MSP test.

Datum:
Številka:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije naseji dne.....sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem tožilstvu (EVA 2021-2030-0013) in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po nujnem postopku.

dr. Božo Predalič
GENERALNI SEKRETAR

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem tožilstvu

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem tožilstvu¹ (v nadaljnjem besedilu: novela ZDT-1C) je s ciljem dosega izvršljivosti Uredbe 2017/1939/EU v slovenskem pravnem redu, določil postopek in pogoje za uvrstitev na listo kandidatov za imenovanje evropskega tožilca ter postopek in pogoje za imenovanje evropskega delegiranega tožilca. Hkrati so se uredila posamezna statusna vprašanja, ki se nanašajo na pravice in položaj evropskega tožilca in evropskega delegiranega tožilca, ki bosta v Republiki Sloveniji opravljala funkcijo pregona v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek, in Uredbo 2017/1939/EU.

Kolegij Evropskega javnega tožilstva (v nadaljnjem besedilu: EJT) je 29. septembra 2020 sprejel Sklep kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev (v nadaljnjem besedilu: sklep), s katerim je na podlagi 114. člena Uredbe 2017/1939/EU določil pravila o pogojih za zaposlitev, merilih za presojo uspešnosti, poklicni neustreznosti, pravicah in obveznostih evropskih delegiranih tožilcev, vključno s pravili o preprečevanju in obvladovanju nasprotja interesov.

Z namenom, da se evropskega delegiranega tožilca vključi v sistem obveznega socialnega zavarovanja v Republiki Sloveniji, se s predlogom zakona določa ureditev, ki je v primerjavi z veljavno ureditvijo izjema, saj odstopa od uveljavljenega sistema obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja, sistema zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja, zavarovanja za starševsko varstvo in zavarovanja za primer brezposelnosti. Posebnost ureditve se kaže v delovno pravnem razmerju, saj bodo evropski delegirani tožilci z EJT sklenili pogodbo o zaposlitvi, in iz tega naslova prejeli plačilo za delo skupaj z mesečnim pavšalom za nadurno delo, pripravljenost oziroma dežurstvo. Kljub sklenitvi pogodbe z EJT, pa bodo evropski delegirani tožilci iz Republike Slovenije še naprej pooblašteni vlagati in zastopati kazenske obtožbe ter opravljati vsa procesna dejanja upravičenega tožilca, usmerjati policijo in druge pristojne organe, vlagati pravna sredstva ter opravljati druge naloge v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek.

Poleg tega, da šesti odstavek 96. člena Uredbe 2017/1939/EU določa, da morajo države članice zagotoviti, da se vzpostavi takšna ureditev, po kateri bodo evropski delegirani tožilci obdržali vse pravice v zvezi s socialno varnostjo v okviru nacionalnega sistema, je v sklepu določeno tudi, da se evropskim delegiranim tožilcem, v skladu s pogoji iz nacionalne zakonodaje vsake posamezne države članice, priznava pravica do dopusta in dela prostih dni, pravica do nadomestila plače za čas letnega dopusta in pravica do nadomestila plače zaradi zadržanosti z dela zaradi bolezni ali

¹ Uradni list RS, št. 36/2019 z dne 7. 6. 2019.

poškodbe, ki ni povezana z delom ter pravica do materinskega, očetovskega in starševskega nadomestila. Vsa navedena nadomestila se bodo krila v breme EJT. Ker morajo za evropske delegirane tožilce veljati enaki pogoji zavarovanja, enake vrste in višine prispevkov, kot so se jim plačevali pred imenovanjem, gre za odstop od uveljavljenega sistema obveznega socialnega zavarovanja, zato se s predlogom zakona določa, da je zavarovanec v sistemu slovenskega obveznega socialnega zavarovanja tudi evropski delegirani tožilec, ki opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT. Poleg tega se določa, da je zavezanec za plačilo prispevkov zavarovanca in delodajalca, v skladu s predpisi s področja obveznega socialnega zavarovanja, Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije, ki se v skladu s temi predpisi tudi šteje za delodajalca. Prav tako se glede na unikum ureditve konkretizira osnova za plačilo prispevkov za socialno varnost.

Glede na pogoje za imenovanje evropskega tožilca (vrhovni ali višji državni tožilec ali okrožni državni tožilec, ki izpolnjuje pogoje za imenovanje v naziv višjega državnega tožilca) in evropskega delegiranega tožilca (najmanj okrožni državni tožilec) in njunih pristojnosti, je s predlogom zakona urejena tudi možnost nastopanja evropskega tožilca in evropskega delegiranega tožilca v postopku z izrednimi pravnimi sredstvi pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije, in sicer bosta lahko nastopala po pooblastilu, ki ga za posamezno zadevo določi generalni državni tožilec, skupaj z vrhovnim državnim tožilcem.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona (v nadaljnjem besedilu: predlog ZDT-1E) je doseči izvršljivost Uredbe 2017/1939/EU in sklepa v slovenskem pravnem redu. Da bi pri izvajanju Uredbe 2017/1939/EU dosegli dosledno upoštevanje nacionalnega pravnega reda ter učinkovitost načela pravne države in pravne varnosti, je nujno treba prilagoditi veljavne določbe ZDT-1 tako, da ne bodo v nasprotju z vsebino Uredbe 2017/1939/EU oziroma bo zagotovljena njena uporaba.

Ker šesti odstavek 96. člena Uredbe 2017/1939/EU določa, da morajo države članice zagotoviti, da se vzpostavi takšna ureditev, po kateri bodo evropski delegirani tožilci obdržali vse pravice v zvezi s socialno varnostjo v okviru nacionalnega sistema, sklep pa evropskim delegiranim tožilcem, v skladu s pogoji iz nacionalne zakonodaje vsake posamezne države članice, priznava pravico do dopusta in dela prostih dni, pravico do nadomestila plače za čas letnega dopusta in pravico do nadomestila plače zaradi zadržanosti z dela zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom, ter pravico do materinskega, očetovskega in starševskega nadomestila, se s predlogom zakona določa ureditev, ki bo omogočala, da bodo državni tožilci, ki bodo imenovani za evropskega delegiranega tožilca, ostali v sistemu obveznega socialnega zavarovanja.

Predlagane določbe bodo evropskemu delegiranemu tožilcu omogočale uresničevanje pravice do socialne varnosti preko zakonov, ki urejajo sistem socialnega zavarovanja v Republiki Sloveniji.

Prav tako se zasleduje tudi ohranjanje sistematike nastopanja državnih tožilcev pred sodišči, zato se za evropskega tožilca in evropskega delegiranega tožilca določa, da lahko v postopkih izrednih pravnih sredstev pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije, nastopata le po pooblastilu, ki ga za posamezno zadevo določi generalni državni tožilec, skupaj z vrhovnim državnim tožilcem.

2.2 Načela

Temeljnih načel dosedanjega zakona predlog zakona ne spreminja in še vedno uresničuje:

- načelo ustavnosti in zakonitosti,
- načelo učinkovitosti opravljanja funkcije evropskega delegiranega tožilca v RS,
- načelo socialne varnosti,
- načelo neposredne uporabnosti uredbe EU,
- načelo neposredne učinkovitosti uredbe EU.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

1.) Vključitev evropskega delegiranega tožilca v sistem socialne varnosti

V Sloveniji je uveljavljen bruto sistem dohodkov, to pomeni, da ima upravičenec do dohodka pravico do dohodka pred plačilom davkov in prispevkov, ki se v obliki davčnega odtegljaja odtegujejo in plačujejo iz navedenega dohodka. Izplačevalec dohodka za evropskega delegiranega tožilca po predpisih Evropske unije bo EJT. Po določbi 91. člena Uredbe 2017/1939/EU se bodo osebni prejemki glavnega tožilca, evropskih tožilcev in evropskih delegiranih tožilcev šteli za odhodke EJT. Ker gre za osebne prejemke uslužbencev Unije, ki so odhodki EJT kot institucije EU se po 12. členu Protokola (št. 7) o privilegijih in imunitetah Evropske unije² šteje, da so evropski tožilci in evropski delegirani tožilci oproščeni plačila nacionalnih davkov od plač, mezd in prejemkov, ki jih plačuje Unija.

Ker je v Sloveniji uveljavljena obveznost izplačevalcu dohodka, da dohodka, ki pripada upravičencu, ne izplača v polnem (bruto) znesku, temveč dohodek zmanjša za z zakonom določen znesek davka in prispevkov, ter ga plača v imenu in za račun upravičenca, se s predlogom zakona določa izjema, saj dejanski izplačevalec dohodka ne bo Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije temveč EJT. Upravičenec do dohodka, tj. evropski delegirani tožilec bo tako neposredno prejel neto dohodek, zmanjšan za evropski davek po Uredbi Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 260/68 z dne 29. februarja 1968 o pogojih in postopku obdavčevanja v korist Evropskih skupnosti. V zvezi z navedenim se s predlogom zakona določa osnova za plačilo prispevkov za socialno varnost v neto znesku plače, nadomestil in vseh drugih prejemkov, ki jih evropski delegirani tožilec prejme za čas, ko opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT, in ki se v skladu s predpisi o obveznem socialnem zavarovanju štejejo v osnovo za osebe v delovnem razmerju, povečan za zadnjo veljavno povprečno letno stopnjo davkov in prispevkov, ki se obračunavajo in plačujejo od plač v Republiki Sloveniji, objavljeno v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje. V osnovo pa se ne všttevajo plačila, za katere tako določajo predpisi Evropske unije.

Ker izračun prispevkov za socialno varnost ne bo opravilo EJT, temveč je to po Uredbi 2017/1939/EU dolžnost države članice, se upošteva pravila za določitev zavezanca za plačilo in za obračun prispevkov za socialno varnost, določena z zakoni, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, starševsko varstvo in družinske prejemke in zaposlovanje, določa, da se za zavezanca za plačilo prispevkov zavarovanca in delodajalca za evropskega delegiranega tožilca šteje Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije.

² Uradni list EU št. 115 , z dne 09.05.2008, str. 0266 – 0272.

2.) Mirovanje pravic in dolžnosti

Enako kot veljavna ureditev določa za evropskega tožilca, bo državnemu tožilcu, ki bo imenovan za evropskega delegiranega tožilca, za čas, v katerem opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT, mirovale pravice in dolžnosti iz državnotožilske službe, razen državnotožilske funkcije. To pomeni, da bo imel še naprej možnost izvrševanja procesnih dejanj pred pristojnimi sodišči (tj. funkcijo pregona) s pooblastili, kot mu jih določata Zakon o kazenskem postopku in Uredba 2017/1939/EU. V zvezi z navedenim bo državni tožilec v času imenovanja za evropskega delegiranega tožilca pridobil pravico do napredovanja, ki pa se bo izvedla po koncu mandata, ko bo Državnotožilski svet zanj izdelal oceno državnotožilske službe. Državni tožilec bo z imenovanjem za evropskega delegiranega tožilca obdržal pravico uporabljati doseženi naziv.

3.) Nastopanje pred sodišči

Ureja se nastopanje evropskega tožilca in evropskega delegiranega tožilca pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije, in sicer tudi v postopkih izrednih pravnih sredstev. Glede na pogoje za imenovanje evropskega tožilca (vrhovni ali višji državni tožilec ali okrožni državni tožilec, ki izpolnjuje pogoje za imenovanje v naziv višjega državnega tožilca) in evropskega delegiranega tožilca (najmanj okrožni državni tožilec), veljavna ureditev o nastopanju pred sodišči določa, da okrožni državni tožilec lahko nastopa pred okrožnimi sodišči, pred pritožbenim sodiščem druge stopnje pa lahko nastopa samo po pooblastilu, ki ga za posamezno zadevo določi vodja pristojnega pritožbenega oddelka s soglasjem vodje pristojnega državnega tožilstva, in sicer skupaj z višjim državnim tožilcem. Po analogiji veljavne ureditve se tako določa, da bo tudi v postopkih izrednih pravnih sredstev evropski tožilec ali evropski delegirani tožilec lahko nastopal pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije, vendar le po pooblastilu, ki ga za posamezno zadevo določi generalni državni tožilec, in skupaj z vrhovnim državnim tožilcem. Na ta način se ohranja sistematika veljavne ureditve, obenem pa se zagotavlja tudi upoštevanje tožilske doktrine in prakse, ki jo pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije uveljavlja Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije.

b) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona temelji na ustaljenih načelih sodelovanja v kazenskih zadevah med pristojnimi organi držav članic Evropske unije in sodelovanja z institucijami Evropske unije ter vsebinsko ne spreminja temeljnih organizacijskih in procesnih določb veljavne ureditve ZDT-1 in kaznovalnega prava. Primarno se določajo pravila, ki bodo skladno z zakoni, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, starševsko varstvo in družinske prejemke in zaposlovanje omogočala, da bodo evropski delegirani tožilci iz Republike Slovenije upravičeni do enakega varstva pravic, kot so jih bili deležni pred imenovanjem. Prav tako se ohranja sistematika veljavne ureditve o pravilih nastopanja pred sodišči, s čimer se zagotavlja tudi upoštevanje tožilske doktrine in prakse.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Sredstva za nemoteno delovanje EJT zagotavlja proračun Evropske unije. Evropski glavni tožilec in evropski tožilci bodo po določbi 96. člena Uredbe 2017/1939/EU zaposleni kot začasni

uslužbenci EJT, evropski delegirani tožilci pa bodo zaposleni kot posebni svetovalci v skladu z določbami 5., 123. in 124. člena Kadrovskih predpisov za uradnike in pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske gospodarske skupnosti in Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Kadrovski predpisi EU). Z imenovanjem za evropskega delegiranega tožilca bodo državni tožilci sklenili pogodbo o zaposlitvi z EJT. Po določbi 91. člena Uredbe 2017/1939/EU se bodo osebni prejemki glavnega tožilca, evropskih tožilcev in evropskih delegiranih tožilcev šteli za odhodke EJT. Ker gre za osebne prejemke uslužbencev Unije, ki so odhodki EJT kot institucije EU se po 12. členu Protokola (št. 7) o privilegijih in imunitetah Evropske unije šteje, da so evropski tožilci in evropski delegirani tožilci oproščeni plačila nacionalnih davkov od plač, mezd in prejemkov, ki jih plačuje Unija.

Za nemoteno izvajanje pristojnosti po Uredbi 2017/1939/EU (šesti odstavek 96. člena) morajo države članice vzpostavi ustrezne ureditve, da evropski delegirani tožilci obdržijo pravice v zvezi s socialno varnostjo, pokojninami in zavarovanjem v okviru nacionalnega sistema socialne varnosti. Ker gre za sui generis ureditev, v kateri se prepleta nacionalna kot tudi evropska zakonodaja, bodo iz tega naslova nastale finančne posledice za proračun Republike Slovenije.

V skladu z veljavnim Zakonom o državnem tožilstvu so evropski delegirani tožilci za čas mandata dodeljeni na Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SDT), zato je SDT, kot neposredni proračunski uporabnik, v svojih finančnih načrtih za leto 2021 že zagotovil sredstva za plačilo prispevkov za socialno varnost za dva evropska delegirana tožilca, zato za obdobje, za katero je proračun že sprejet, (leto 2021) dodatne finančne posledice niso predvidene.

Na podlagi izračuna bruto osnovne plače okrožnega državnega tožilca dodeljenega na SDT in plačanih prispevkov iz naslova obveznega socialnega zavarovanja v skupni višini 38,20 odstotkov ter izračuna višine socialnih prispevkov od bruto plače evropskega delegiranega tožilca (preračunani od neto plače povečane za povprečno stopnjo davka in prispevkov v RS z leto 2019) bodo nastali SDT RS dodatni povprečni stroški v skupni višini 1000 eur na mesec za enega evropskega delegiranega tožilca, v skupnem seštevku za dva imenovana evropska delegirana tožilca 24.000 eur na leto.

V skladu z navedenim se bodo morala v okviru priprave proračuna, sredstva za plačilo prispevkov zavarovanca in delodajalca iz naslova obveznega socialnega zavarovanja za evropska delegirana tožilca zaradi delovanja EJT, načrtovati v okviru skupnega proračuna za državna tožilstva za leto 2022.

Predlog zakona nima posledic za druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona so sredstva v državnem proračunu že zagotovljena, zato za obdobje, za katero je proračun že sprejet (leto 2021), dodatna finančna sredstva niso potrebna.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prikaz ureditve v državah članicah EU

V postopku priprave predloga zakona je bil predlagatelj v okviru mreže zakonodajnega sodelovanja med ministrstvi za pravosodje Evropske unije (<http://legicoop.eu>)³ seznanjen z rešitvami, ki so jih posamezne države članice EU vgradile v svoje notranje ureditve. Iz obvestil posameznih držav članic izhajajo zelo različne notranje sistemske rešitve, ki primarno izhajajo iz notranje ureditve področja socialne varnosti.

V nadaljevanju podajamo prikaz predlogov prilagajanja notranjega pravnega reda posameznih držav članic EU, zaradi izvajanja Uredbe 2017/1939/EU.

FRANCIJA

V Franciji obstaja sistem *magistrats*. To so tako imenovani visoki pravosodni uradniki, ki se delijo na sodnike (*magistrats du siège*) in tožilce (*magistrats du parquet*) ter svojo dejavnost opravljajo poklicno. Pravila o sodniškem in tožilskem poklicu so navedena v odloku (*Ordonnance*) št. 58-1270 z dne 22. decembra 1958 o sistemskem zakonu (*loi organique*) o statusu sodnikov in tožilcev. Na različnih stopnjah kariere je lahko visoki pravosodni uradnik imenovan na mesto sodnika ali tožilca. To je načelo enotnosti sodstva (1. člen), ki ga je znova potrdil Ustavni svet, zlasti z odločbo z dne 11. avgusta 1993. Vsi pravosodni uradniki so del pravosodja, ki mora po 66. členu Ustave ščititi posamezne svoboščine. Obstajajo pa določene razlike med pravili za posamezne skupine pravosodnih uradnikov, saj sodniki niso podrejeni višjim organom in jim je zagotovljena neodstavljalnost, torej ne morejo biti imenovani na drugo delovno mesto brez svojega soglasja.

Večina visokih pravosodnih uradnikov se zaposli na podlagi natečaja. Da se lahko udeležijo prvega natečaja, na katerega se lahko prijavijo študenti, morajo kandidati imeti diplomu, ki potrjuje, da so končali vsaj štiriletni študij po maturi. Uspešni kandidati postanejo sodniški pripravniki (*auditeurs de justice*) in vsi se udeležijo istega usposabljanja na državni šoli za visoke pravosodne uradnike (*École nationale de la magistrature – ENM*). Obstajajo pa tudi možnosti neposredne zaposlitve v pravosodju. Sodniški pripravniki so po končanem usposabljanju na ENM z dekretom (*décret*) imenovani na delovno mesto na sodišču ali tožilstvu.

Izhajajoč iz takšne sistemske ureditve bodo po stališču francoskega Ministrstva za pravosodje za evropske delegirane tožilce lahko kandidirali tako sodniki kot tudi tožilci, ki jih skupno uvrščajo pod sistem *magistrats*. Ne glede na to, ali bo za evropskega delegiranega tožilca imenovan sodnik ali tožilec bo za opravljanje funkcije evropskega delegiranega tožilca imenovan v Urad državnega tožilstva. Po obvestilu francoskega Ministrstva za pravosodje bo evropski delegirani tožilec opravljal funkcijo s polnim delovnim časom, izključno kot evropski delegirani tožilec in bo v celoti plačan s strani EJT.

Ureditev socialnih prispevkov

Z namenom določitve osnove za izračun socialnih prispevkov se bodo v Franciji evropski delegirani tožilci šteli za napotene s specifično ureditvijo, po kateri se bodo prispevki za obvezno socialno zavarovanje obračunali od bruto plačo evropskega delegiranega tožilca, ki ji je dodan tudi ponder, ki ga določa in plačuje EJT. Za evropskega delegiranega tožilca iz Francije znaša ponder 117%, kar predstavlja skupno osnovo za izračun prispevkov za socialno varnost. Določili so, da se za določitev osnove uporablja pravo države gostiteljice.

³ Resolucijo o vzpostavitvi mreže zakonodajnega sodelovanja med ministrstvi za pravosodje Evropske unije, UL C 326, 20.12.2008, str. 1.

Prav tako so za evropskega delegiranega tožilca izrecno določili pravno podlago za vključitev v sistem socialnega zavarovanja. Tako so evropski delegirani tožilci in njihovi vzdrževani družinski člani vključeni v posebni sistem socialne varnosti iz člena L. 712-1 francoskega Zakonika o socialni varnosti glede zdravstvenega stanja, invalidnosti, smrti, materinstva in očetovstva. Navedeni prispevki se plačajo v breme proračuna Francije in jih plačajo organi oziroma institucije iz katerih evropski delegirani tožilci prihajajo. Zaradi sistema magistrature lahko za evropskega delegiranega tožilca kandidirajo tudi sodniki. Evropski delegirani tožilci so pod določenimi pogoji upravičeni tudi do družinskih dodatkov (L. 212-1 člen francoskega Zakonika o socialni varnosti).

Po navedbah francoskega Ministrstva za pravosodje sprejete rešitve omogočajo, da so evropski delegirani tožilci deležni enakih pravic, kot bi jih imeli, če bi ostali v nacionalnem sistemu obveznega socialnega zavarovanja. Gre za izjemo, sprejeto »*ad hoc*« in odstopa od veljavne normativne ureditve, saj mora, tako kot v Sloveniji, delodajalec načeloma plačati del prispevkov za socialno varnost, drugi del pa plača delavec (običajno z odštetjem od plače, preden jo prejme).

ČEŠKA

Na Češkem so državni tožilci na funkcijo imenovani. Imenuje jih minister za pravosodje na predlog generalnega državnega tožilca, in sicer za nedoločen čas. Državni tožilec priseže pred ministrom za pravosodje. Državni tožilci so statusno-pravno javni uslužbenci, njihovo delo pa je zastopanje države pri zaščiti javnega interesa, zlasti z vlaganjem obtožnih aktov v kazenskih zadevah in zagotavljanjem zakonitosti pri priporu, zaporu, varstvu v zdravstvenem zavodu, ukrepih vzgojnega zavoda ali prevzgojnega doma, preprečevanju kaznivih dejanj ter nudenju pomoči žrtvam kaznivih dejanj. Državni tožilci so pristojni za ukrepanje v vseh fazah kazenskega postopka. Državni tožilec ima določene procesne pravice in ustrezne procesne dolžnosti.

Sodnike imenuje predsednik republike, funkcijo pa nastopijo s prisego. Priprave na sodniško službo vključujejo triletno sodniško pripravništvo na sodišču. Pripravniki po končanem pripravništvu opravljajo poseben sodniški izpit. Sodniki so imenovani za nedoločen čas, lahko pa jih minister za pravosodje začasno razreši njihovih dolžnosti.

Po obvestilu češkega Ministrstva za pravosodje bodo evropski delegirani tožilci izključno nacionalni državni tožilci. Njihov status in pristojnosti bodo enake nacionalnim državnim tožilcem. Pooblastila in dolžnosti, ki jih Zakon o državnem tožilstvu določa za državnega tožilca, se štejejo v obsegu, ki ga dovoljuje Uredba za pooblastila in dolžnosti tako evropskega tožilca, kot tudi evropskega delegiranega tožilca. S spremembami in dopolnitvami Zakona o državnem tožilstvu, so kljub dodelitvi v EJT, dopustili možnost, da bo državni tožilec opravljal dvojno funkcijo deloma kot evropski delegirani tožilec in deloma kot nacionalni državni tožilec.

Za izvedbo Uredbe 2017/1939/EU so paketno sprejeli spremembe in dopolnitve zakona, ki ureja državno tožilstvo, zakona, ki ureja kazenski postopek, Kazenskega zakonika, zakona, ki ureja kazensko evidenco, Zakona o sodiščih in sodniški službi ter zakona, ki ureja disciplinske postopke zoper sodnike in državne tožilce.

S spremembami in dopolnitvami Zakona o državnem tožilstvu se državnega tožilca z imenovanjem za evropskega glavnega tožilca, evropskega tožilca ali evropskega delegiranega tožilca začasno dodelili v Urad EJT za mandat, kot ga določa Uredba 2017/1939/EU. Minister za pravosodje po predhodnem mnenju generalnega državnega tožilca ter s soglasjem evropskega delegiranega tožilca določi, katero državno tožilstvo na Češkem se bo štelo za sedež opravljanja funkcije evropskega delegiranega tožilca. Vodja tega državnega tožilstva bo opravljal upravno in nadzorno funkcijo le v obsegu kot ga dovoljuje Uredba 2017/1939/EU. S posebno določbo so pooblastila in dolžnosti, ki jih Zakon o državnem tožilstvu opredeljuje za državne tožilce, prenesli v obsegu, ki ga

dopušča Uredba 2017/1939/EU tudi na evropskega tožilca in evropskega delegiranega tožilca. Za rešitev spora o pristojnosti med EJT in državnim tožilstvom je pristojen generalni državni tožilec.

Češka ureditev sodniške službe pozna institut začasne dodelitve sodnikov v miroljubne, reševalne ali humanitarne institucije ali organizacije s sedežem zunaj teritorija Češke Republike, za obdobje, ki ne sme preseči 5 let. Odločbo o začasni dodelitvi izda minister za pravosodje. S spremembami in dopolnitvami Zakona o sodiščih in sodniški službi so ta institut začasne dodelitve za primer, ko bo sodnik imenovan za glavnega evropskega tožilca razširili tudi na EJT. Z imenovanjem za evropskega glavnega tožilca bodo sodniku pravice in dolžnosti iz sodniške službe kot tudi sodniška funkcija mirovala.

Ureditev socialnih prispevkov

Po navedbah Ministrstva za pravosodje na Češkem delavec (tudi državni tožilec) plača približno tretjino svojih prispevkov za obvezno socialno in zdravstveno zavarovanje; preostali dve tretjini pa plača delodajalec. Ker določba 96. člena Uredbe 2017/1939/EU določa, da se pravice evropskega delegiranega tožilca v zvezi s sistemom socialne varnosti, pokojnine in zavarovanja po nacionalnem sistemu ohranijo, je možnost, da bi evropski delegirani tožilec sam plačeval te prispevke nesprejemljiva. V tem primeru bi se štel kot samozaposlena oseba, ki plačuje nižje prispevke, kar ima za posledico nižji bolniški dopust, porodniški dopust oziroma nižjo pokojnino.

V skladu z veljavnimi določbami o socialni varnosti se bo državno tožilstvo štel kot delodajalec in bo plačevalo del prispevkov za sistem socialne varnosti, pokojnine in zavarovanja, ki ga običajno plačuje delodajalec, evropski delegirani tožilec pa bo plačeval preostali del prispevkov, ki bi jih običajno plačujejo delojemalci. Višina prispevkov bo odšteta od dejanskega plačila, evropski delegirani tožilec pa bo o prejetem plačilu dolžan obvestiti državno tožilstvo.

NEMČIJA

V Nemčiji bodo evropski delegirani tožilci obdržali status državnih tožilcev, ki so po nemški ureditvi javni uslužbenci, čeprav bodo delali v EJT. Njihove naloge bodo za čas imenovanja za evropskega delegiranega tožilca oziroma za čas sklenjene pogodbe z EJT mirovale. Kljub mirovanju se jim bodo ohranile pravice do socialne varnosti (vključujejo zdravstveno zavarovanje in pokojninsko in invalidsko zavarovanje). Za stroške zdravljenja javni uslužbenci od države prejmejo 50% ali več (odvisno od družinskih razmer) nadomestila. Za kritje preostalih 50% pa plačajo zasebno zavarovanje. Veljavna ureditev bo nespremenjeno veljala tudi za evropske delegirane tožilce. Obdobje, ko bodo državni tožilci delali za EJT, se bo štel kot delovna doba na enak način kot delovna doba v nacionalnem tožilstvu (ali sodišču ali drugi vladni instituciji). V Nemčiji se štejejo državni tožilci, ki so imenovani za evropskega delegiranega tožilca za dodeljene v organ oziroma institucijo EU ali drugo mednarodno organizacijo.

HRVAŠKA

Za izvajanje Uredbe 2017/1939/EU je Hrvaška sprejela poseben zakon, s katerim je določila, da so evropski delegirani tožilci aktivni člani državnega tožilstva v Republiki Hrvaški, integrirani v strukturo urada za zatiranje korupcije in organiziranega kriminala.

S tem zakonom so določili stvarno in krajevna pristojnost sodišča, pred katerim bodo pooblašteni evropski tožilci zastopali kazenske obtožbe v zadevah, ki so v pristojnosti Evropskega javnega tožilstva. Glede na velikost ozemlja Republike Hrvaške in ocenjeno število zadev v materialni pristojnosti Evropskega javnega tožilstva, ob upoštevanju primerjalnih rešitev drugih držav članic

EU, ki sodelujejo v mehanizmu okrepljenega sodelovanja, se je določila stvarna in krajevna pristojnost le enega sodišča - zagrebškega okrožnega sodišča, ki bo na prvi stopnji pristojno obravnavati vse zadeve, v katerih bodo tožilstvo zastopali evropski delegirani tožilci.

Upošteva se, da Uredba 2017/1939/EU v 3. členu dopušča možnost, da evropski delegirani tožilci opravljajo naloge nacionalnega tožilca, kolikor to ne preprečuje izpolnjevanja njihovih obveznosti, se z zakonom predlaga način plačila nadomestila za delo, ki ga bodo evropski delegirani tožilci v tem primeru opravili za nacionalno tožilstvo.

Ureditev socialnih prispevkov

Z zakonom za izvajanje Uredbe 2017/1939/EU se določa, da je evropski delegirani tožilec zavezan sam plačati prispevke obveznega zavarovanja v skladu s 15. členom Zakona o pokojninskem zavarovanju. Ministrstvo, pristojno za pravosodje pa bo evropskemu delegiranemu tožilcu mesečno povrnilo plačane obveznosti iz obveznega zavarovanja v višini osnove, ki jo določi minister za pravosodje v skladu z odredbo o zneskih osnov za izračun prispevkov za obvezno zavarovanje, ki jo določi minister, pristojen za finance. Znesek te osnove ne sme presegati zneska osnove, ki jo je imel evropski delegirani tožilec kot nacionalni tožilec pred imenovanjem na položaj evropskega delegiranega tožilca.

5.2 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Ureditev, ki jo zasleduje predlog zakona ni predmet urejanja v drugih pravnih sistemih, saj Uredba 2017/1939/EU in Sklep kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev zavezujeta le države članice EU.

5.3 Prikaz prilagojenosti predlagane ureditve pravu Evropske unije

Da bi pri izvajanju Uredbe 2017/1939/EU dosegli dosledno upoštevanje nacionalnega pravnega reda ter učinkovitost načela pravne države in pravne varnosti, je nujno treba prilagoditi veljavne določbe ZDT-1 tako, da bodo evropskemu delegiranemu tožilcu v Republiki Sloveniji zagotovljene pravice iz naslova obveznega socialnega zavarovanja in ne bodo v nasprotju z vsebino Uredbe 2017/1939/EU oziroma Sklepa kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev.

Predlog zakona je z delovnopravnega vidika v delu, ki se nanaša na ukrepe potrebne za vključitev evropskega delegiranega tožilca v nacionalni sistem obveznega socialnega zavarovanja v Republiki Sloveniji, usklajen s pravnim redom EU.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Določbe predloga zakona bodo imele administrativne posledice pri poslovanju državnega tožilstva, saj bodo morale pristojne službe SDT izmenjevati podatke potrebne za odmero prispevkov za socialno varnost in za obračun nadomestila plače ter druge potrebne podatke za izvajanje določb Uredbe 2017/1939/EU ter Sklepa kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev, ki izvirajo iz razmerja evropskega delegiranega tožilca z EJT.

Predlog zakona ne ukinja ali odpravlja administrativnih bremen.

Predlog zakona ne uvaja novih obveznosti za državljane oziroma druge osebe

Predlog zakona ne predvideva ustanovitve novih organov, reorganizacije ali ukinitve obstoječih organov.

Zaradi izvajanja zakona bodo potrebne nove zaposlitve, usposabljanja ter finančna in materialna sredstva.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Določbe predloga zakona ne prinašajo administrativnih posledic za obveznosti strank.

Predlog zakona ne predvideva povečanja stroškov strank ali njihove razbremenitve.

Predlog zakona ne vpliva na čas urejanja zadev strank.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Z namenom, da se zagotovi izvajanje Uredbe 2017/1939/EU ter Sklepa kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev, se s predlogom zakona določa, da se za zavarovanca v skladu s predpisi o obveznem socialnem zavarovanju šteje tudi evropski delegirani tožilec in da je zavezanec za plačilo socialnih prispevkov zavarovanca in delodajalca za evropskega delegiranega tožilca Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije. Prav tako predlog zakona konkretizira osnovo za obračun plačila socialnih prispevkov.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Sprejeti zakon bo v skladu z ustaljeno prakso predstavljen državnim tožilcem na usposabljanjih, ki jih organizira Center za izobraževanje v pravosodju.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Ministrstvo za pravosodje bo v skladu s svojimi pristojnostmi spremljalo izvajanje Uredbe 2017/1939/EU in Sklepa kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev v praksi ter v sodelovanju s pristojnimi organi na podlagi njihovih ugotovitev pri izvajanju določb zakona in Uredbe 2017/1939/EU v praksi predlagalo morebitne spremembe veljavne ureditve.

Glede na vsebino predloga zakona ne bo potrebna priprava poročil. Če bodo v praksi ugotovljene pomanjkljivosti predlaganih določb, bo Ministrstvo za pravosodje to ugotovilo v sodelovanju s pristojnimi organi.

Upošteva statusno in organizacijsko vsebino predloga zakona, poročila o izvajanju zakona in doseženih ciljih niso potrebna.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog zakona je bil poslan v strokovno usklajevanje Vrhovnemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije, Državnotožilskemu svetu in Specializiranemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije, dne 29. 1. 2021.

Predlog zakona je bil hkrati ob pošiljanju v strokovno usklajevanje dne 29. 1. 2021 objavljen na spletni strani e-Demokracija.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe niso sodelovali pri pripravi predloga zakona.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- mag. Lilijana Kozlovič, ministrica za pravosodje,
- Zlatko Ratej, državni sekretar, Ministrstvo za pravosodje,
- Matic Zupan, državni sekretar, Ministrstvo za pravosodje,
- Rado Fele, v. d. generalnega direktorja, Direktorat za organizacijsko zakonodajo in pravosodno upravo, Ministrstvo za pravosodje.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 58/11, 21/12 – ZDU-1F, 47/12, 15/13 – ZODPol, 47/13 – ZDU-1G, 48/13 – ZSKZDČEU-1, 19/15, 23/17 – ZSSve, 36/19 in 139/20) se v 21. členu sedmi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(7) Ne glede na prvi do četrti odstavek tega člena lahko evropski tožilec ali evropska tožilka (v nadaljnjem besedilu: evropski tožilec) in evropski delegirani tožilec ali evropska delegirana tožilka (v nadaljnjem besedilu: evropski delegirani tožilec) nastopata pred vsemi sodišči v Republiki Sloveniji, pred Vrhovnim sodiščem pa le, če ne gre za postopek z izrednimi pravnimi sredstvi. V postopku z izrednimi pravnimi sredstvi lahko po pooblastilu, ki ga za posamezno zadevo določi generalni državni tožilec, nastopa skupaj z vrhovnim državnim tožilcem.«.

2. člen

71b. člen se spremeni tako, da se glasi:

»71.b člen (položaj in pravice)

(1) Evropski tožilec in evropski delegirani tožilec opravljata funkcijo pregona v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek, in Uredbo 2017/1939/EU.

(2) Z imenovanjem za evropskega delegiranega tožilca je državni tožilec za čas mandata dodeljen na Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije.

(3) Državnemu tožilcu z imenovanjem za evropskega tožilca, mirujejo pravice in dolžnosti iz državnotožilske službe, razen državnotožilska funkcija, varovane so vse njegove pravice do napredovanja v skladu s tem zakonom. Državni tožilec obdrži pravico uporabljati doseženi naziv in položaj. Pri oceni državnotožilske službe za čas imenovanja se upoštevata poročilo o delu, ki ga izdela evropski tožilec, in mnenje o delu evropskega tožilca, ki ga za namene ocene državnotožilske službe izdela predstojnik Evropskega javnega tožilstva (v nadaljnjem besedilu: EJT) ali od njega pooblaščen oseba.

(4) Državnemu tožilcu, ki je imenovan za evropskega delegiranega tožilca, za čas, ko opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT mirujejo pravice in dolžnosti iz državnotožilske službe, razen državnotožilska funkcija, varovane so vse njegove pravice do napredovanja v skladu s tem zakonom. Državni tožilec obdrži pravico uporabljati doseženi naziv in položaj. Pri oceni državnotožilske službe se v delu, v katerem opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT, upoštevata poročilo o delu, ki ga izdela evropski delegirani tožilec, in mnenje o delu evropskega delegiranega tožilca, ki ga za namene ocene državnotožilske službe izdela predstojnik EJT ali od njega pooblaščen oseba.

(5) Če državni tožilec, ki je imenovan za evropskega delegiranega tožilca, dela v zadevah iz pristojnosti EJT ne opravlja za polni delovni čas, lahko državnotožilsko službo iz pristojnosti

Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije opravlja, le in kolikor to ne preprečuje izpolnjevanja njegovih obveznosti, ki jih ima v skladu z Uredbo 2017/1939/EU.

(6) Osebni prejemki in druge pravice iz delovnega razmerja evropskega delegiranega tožilca za čas, ko opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT, so določeni s predpisi Evropske unije, in, če tako določajo predpisi Evropske unije, s predpisi, ki urejajo delovna razmerja.

(7) Evropskemu delegiranemu tožilcu z imenovanjem pripada najmanj plača, kot jo določa drugi odstavek 196. člena tega zakona.

(8) Za čas, v katerem evropski delegirani tožilec rešuje zadeve iz pristojnosti Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije, se šteje čas, v katerem opravlja delo v zadevah iz pristojnosti tega državnega tožilstva. Čas se evidentira v delovnih dneh.

(9) Evidenco, ki je podlaga za obračun časa iz prejšnjega odstavka in za izračun plače iz sedmega odstavka tega člena, vodi Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije.«.

3. člen

Za 71.b členom se dodata nova 71.ba in 71.bb člen, ki se glasita:

»71.ba člen

(plačilo prispevkov za socialno varnost)

(1) Evropski delegirani tožilec je v času, ko je dodeljen na Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije in opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT oziroma državnotožilsko službo iz pristojnosti Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije, vključen v obvezna socialna zavarovanja v Republiki Sloveniji v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zakonom, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke, zakonom, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, in zakonom, ki ureja trg dela (v nadaljnjem besedilu: predpisi o socialni varnosti), razen če ta zakon določa drugače.

(2) Za namen vključitve v obvezna socialna zavarovanja se v skladu s predpisi o socialni varnosti evropski delegirani tožilec za čas, ko opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT, šteje kot imenovani nosilec javne ali druge funkcije v organih zakonodajne, izvršilne ali sodne oblasti v Republiki Sloveniji, ki za to funkcijo prejema plačo.

(3) Za čas, ko evropski delegirani tožilec opravlja delo v zadevah iz pristojnosti Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije, je za namen vključitve v obvezna socialna zavarovanja izenačen z državnimi tožilci, ki so dodeljeni na Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije.

(4) Zavezanec za plačilo prispevkov zavarovanca in delodajalca v skladu s predpisi o socialni varnosti za evropskega delegiranega tožilca, za čas, v katerem evropski delegirani tožilec opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT, je Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije, ki se v skladu s predpisi o socialni varnosti šteje za delodajalca.

(5) Osnova za plačilo prispevkov iz prejšnjega odstavka je neto znesek plače, nadomestil in vseh drugih prejemkov, ki jih evropski delegirani tožilec prejme za čas, ko opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT, in ki se v skladu s predpisi o socialni varnosti štejejo v osnovo za osebe v

delovnem razmerju, povečan za zadnjo veljavno povprečno letno stopnjo davkov in prispevkov, ki se obračunavajo in plačujejo od plač v Republiki Sloveniji, objavljeno v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Ne glede na prejšnji stavek se v osnovo ne všteta plačila, za katera tako določajo predpisi Evropske unije.

71. bb člen (sodelovanje in izmenjava podatkov)

(1) EJT in Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije skleneta dogovor o izmenjavi podatkov, potrebnih za obračun prispevkov za socialno varnost in za obračun nadomestila plače, načinu refundacije osebnih prejemkov in izmenjavi drugih potrebnih podatkov za izvajanje določb Uredbe 2017/1939/EU ter Sklepa kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev, s katerim uredita tudi druga vprašanja, ki izvirajo iz razmerja evropskega delegiranega tožilca z EJT.

(2) Evropski delegirani tožilec, ki dela v zadevah iz pristojnosti EJT ne opravlja za polni delovni čas, in Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije skleneta dogovor o načinu vračila dela osebnega prejemka, ki ga Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije, v skladu s predpisi Evropske unije, povrne EJT za čas, ko je evropski delegirani tožilec opravljal delo v zadevah iz pristojnosti Specializiranega državnega tožilstva.

(3) Evidenco, ki je podlaga za obračun prispevkov in nadomestil ter izračun refundacije osebnih prejemkov iz prvega odstavka tega člena in o vračilih dela osebnega prejemka iz prejšnjega odstavka, vodi Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije.«.

KONČNA DOLOČBA

4. člen (začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

S spremembo sedmega odstavka 21. člena se ureja možnost nastopanja evropskega tožilca in evropskega delegiranega tožilca pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije, in sicer tudi v postopkih izrednih pravnih sredstev. Glede na pogoje za imenovanje evropskega tožilca (vrhovni ali višji državni tožilec ali okrožni državni tožilec, ki izpolnjuje pogoje za imenovanje v naziv višjega državnega tožilca) in evropskega delegiranega tožilca (najmanj okrožni državni tožilec), veljavna ureditev o nastopanju pred sodišči določa, da okrožni državni tožilec lahko nastopa pred okrožnimi sodišči, pred pritožbenim sodiščem druge stopnje pa lahko nastopa samo po pooblastilu, ki ga za posamezno zadevo določi vodja pristojnega pritožbenega oddelka s soglasjem vodje pristojnega državnega tožilstva, in sicer skupaj z višjim državnim tožilcem. Po analogiji veljavne ureditve se tako s spremenjenim sedmim odstavkom določa, da bo tudi v postopkih izrednih pravnih sredstev evropski tožilec ali evropski delegirani tožilec lahko nastopal pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije, vendar le po pooblastilu, ki ga za posamezno zadevo določi generalni državni tožilec, in skupaj z vrhovnim državnim tožilcem. Na ta način se ohranja sistematika veljavne ureditve, obenem pa se zagotavlja tudi upoštevanje tožilske doktrine in prakse, ki jo pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije uveljavlja Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije.

K 2. členu:

Spremenjeni 71.b člen zakona tako kot do sedaj ureja položaj in pravice evropskega tožilca in evropskega delegiranega tožilca v Republiki Sloveniji. Prvi odstavek ohranja do sedaj veljavno ureditev, in sicer bosta evropski tožilec in evropski delegirani tožilec opravljala funkcijo pregona v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek, in Uredbo 2017/1939/EU.

V septembru 2020 je Kolegij Evropskega javnega tožilstva sprejel Sklep kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev (v nadaljnjem besedilu: sklep), s katerim je podrobneje uredil osebne prejemke in pravice iz delovnega razmerja ter še dodatno konkretiziral ureditev, ki jo predpisuje šesti odstavek 96. člena Uredbe Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (UL L št. 283 z dne 31. 10. 2017, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2017/1939/EU).

Glede na dogovor Republike Slovenije z Evropskim javnim tožilstvom (v nadaljnjem besedilu: EJT), bo imela Republika Slovenija dva evropska delegirana tožilca, ki bosta opravljala delo v zadevah iz pristojnosti EJT za polni delovni čas. Glede na trenutno veljavno ureditev se tako v novem četrtem odstavku ureja mirovanje pravic iz državnotožilske službe tudi za evropskega delegiranega tožilca, ki opravlja delo v zadevah iz pristojnosti Evropskega javnega tožilstva, in sicer za čas, ko opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT (torej ne glede na to, ali opravlja delo za polni delovni čas ali pa opravlja delo tako v zadevah iz pristojnosti EJT, kot tudi iz pristojnosti Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SDT). Tako kot je to veljalo do sedaj za evropskega tožilca, tudi evropskemu delegiranemu tožilcu funkcija pregona ne bo mirovala, saj mora imeti možnost izvrševanja procesnih dejanj pred pristojnimi sodišči. Zato mu bodo z imenovanjem za evropskega delegiranega tožilca mirovale le pravice in obveznosti iz državnotožilske službe po zakonu, razen pravice do napredovanja po izteku mandata. Državni tožilec bo z imenovanjem za evropskega delegiranega tožilca obdržal pravico uporabljati doseženi naziv.

Kot do sedaj, ostaja tudi z novim predlogom zakona v veljavi ureditev, da je evropski delegirani tožilec z dnem imenovanja za evropskega delegiranega tožilca (statusno) »ex lege« dodeljen na SDT.

V predlogu zakona se ohranja tudi t.i. hibridni položaj evropskega delegiranega tožilca, torej, da lahko opravlja delo tako v zadevah iz pristojnosti EJT, kot tudi v zadevah iz pristojnosti SDT, vendar bo evropski delegirani tožilec lahko opravljal državnotožilsko službo v Republiki Sloveniji le v skladu z Uredbo 2017/1939/EU, in na podlagi dogovora, ki ga bosta sklenila evropski glavni tožilec in SDT (prvi odstavek 22. člena sklepa).

Novi šesti odstavek določa, da so osebni prejemki in druge pravice iz delovnega razmerja evropskega delegiranega tožilca za čas, ko opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT, določeni s predpisi Evropske unije, in, če tako določajo predpisi Evropske unije, s predpisi, ki urejajo delovna razmerja. Evropski delegirani tožilec bo prejemal plačo za delo iz pristojnosti EJT v celoti iz proračuna EJT (91. člen Uredbe 2017/1939/EU), način določitve plače, dodatkov in drugih pravic iz delovnega razmerja, pa ureja sklep, ki se mestoma sklicuje tudi na uporabo nacionalnih predpisov države članice (npr. 9. člen, - pravica do letnega dopusta itd.)

Sedmi, osmi in deveti odstavek ohranjajo ureditev, ki jo je uvedel ZDT-1C, z izjemo, da se morebitna razlika v plači, če evropski delegirani tožilec ne bi dosegel plače iz drugega odstavka 196. člena zakona, ne izplača več v breme proračuna Republike Slovenije, saj dodatni znesek plačila evropski delegirani tožilec prejme v skladu s 16. členom sklepa.

K 3. členu:

71.ba. člen

V skladu s šestim odstavkom 96. člena Uredbe 2017/1939/EU evropski delegirani tožilci ostajajo v okviru nacionalnega sistema socialnega zavarovanja. Po sprejemu sklepa, ki je uredil način določanja osebnih prejemkov, dodatkov in nekaterih drugih pravic iz delovnega razmerja, in ki se obenem glede posameznih pravic sklicuje na nacionalne ureditve držav članic, je predlagatelj ocenil, da veljavni sistem ureditve socialnega zavarovanja za evropske delegirane tožilce ni ustrezen. Glede na njihov drugačen delovnopравни status in prejemke, ki mu pripadajo, se z novim 71.ba členom določa zavarovanec, zavezanec za plačilo prispevkov obveznega socialnega zavarovanja in osnova za plačilo prispevkov.

Fizične osebe so v obvezno socialno zavarovanje v Republiki Sloveniji vključene iz naslova svojega statusa ali delovne aktivnosti, na način in pod pogoji, ki jih določajo predpisi s področja obveznega socialnega zavarovanja, in sicer: Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju - ZPIZ-2⁴, Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju - ZZVZZ⁵, Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih - ZSDP-1⁶ in Zakon o urejanju trga dela - ZUTD⁷. Tako med obvezna socialna zavarovanja sodijo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo in zavarovanje za primer brezposelnosti. Državni tožilec bo z imenovanjem za evropskega delegiranega tožilca še naprej ostal v sistemu nacionalnega obveznega socialnega zavarovanja.

⁴ Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17 in 65/17.

⁵ Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ in 64/17 – ZZDej-K.

⁶ Uradni list RS, št. 26/14, 90/15, 75/17 – ZUPJS-G in 14/18.

⁷ Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT in 55/17.

Glede na specifični položaj evropskega delegiranega tožilca, ki bo opravljal delo v zadevah iz pristojnosti EJT, obenem pa mu zaradi narave dela in pristojnosti ne more mirovati državnotožilska funkcija in nekatere pravice iz državnotožilske službe, ostaja evropski delegirani tožilec v razmerju tako do EJT kot tudi do SDT. Prav tako v skladu s 96. členom Uredbe 2017/1939/EU ostanejo evropski delegirani tožilci del nacionalnega obveznega socialnega zavarovanja. Ker takšnega statusa zavarovanca predpisi s področja obveznega socialnega zavarovanja ne poznajo, se v drugem in tretjem odstavku novega 71.ba člena določa, da se za zavarovanca po zgoraj navedenih zakonih šteje tudi evropski delegirani tožilec, in sicer za čas, ko opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT, se šteje kot imenovani nosilec javne ali druge funkcije v organih zakonodajne, izvršilne ali sodne oblasti v Republiki Sloveniji, ki za to funkcijo prejema plačo. Za čas, ko pa opravlja delo v zadevah iz pristojnosti Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije, je za namen vključitve v obvezna socialna zavarovanja izenačen z državnimi tožilci, ki so dodeljeni na Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije.

Nadalje je v četrtem odstavku določen zavezanec za plačilo prispevkov obveznega socialnega zavarovanja, in sicer je določeno, da je zavezanec za plačilo prispevkov, tako zavarovanca kot delodajalca, za čas, ko evropski delegirani tožilec opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT, SDT. Ker plača, ki jo prejme evropski delegirani tožilec (14. člen sklepa) ne vsebuje tudi socialnih dajatev delavca in delodajalca (glej naslednji odstavek obrazložitve), jih zavarovanec ne more sam plačati, zato je kot zavezanec za zavarovanca in delodajalca določen SDT, ki se zaradi splošne ureditve predpisov s področja socialnega zavarovanja obenem šteje tudi za delodajalca.

Peti odstavek določa osnovo za plačilo prispevkov za evropskega delegiranega tožilca, ki opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT za polni delovni čas oziroma za čas, ko opravlja delo v zadevah iz pristojnosti EJT. Ker višina osebnega prejemka, ki jo določa 14. člen sklepa, ne vsebuje socialnih dajatev (gre za bruto prejemek od katerega pa se bo odračunal le davek v skladu z Uredbo Sveta (EGS, Euratom, ESPJ) št. 260/68 z dne 29. februarja 1968 o pogojih in postopku obdavčevanja v korist Evropskih skupnosti), in zato ne predstavlja ustrezne bruto plače, ki je podlaga za obračun prispevkov socialnega zavarovanja v skladu s predpisi, ki urejajo prispevke za socialno varnost, se je predlagatelj odločil, da kot osnovo za plačilo prispevkov določi neto znesek plače, nadomestil in vseh drugih prejemkov, ki jih evropski delegirani tožilec prejme, in ki se v skladu s predpisi o socialni varnosti štejejo v osnovo za osebe v delovnem razmerju, povečan za zadnjo veljavno povprečno letno stopnjo davkov in prispevkov, ki se obračunavajo in plačujejo od plač v Republiki Sloveniji, objavljeno v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

71.bb člen

Glede na predlagano ureditev načina plačila prispevkov za socialno varnost, Uredbe 2017/1939/EU in sklepa kolegija EJT, ki se pri posameznih pravicah sklicuje na nacionalno ureditev, obenem pa tako uredba kot sklep predvidevata sklenitev dogovora med EJT in pristojnim nacionalnim organom (SDT), se z 71.bb členom ureja podlaga za sklenitev dogovora med EJT in SDT. V dogovoru bo določen način izmenjave podatkov, potrebnih za obračun prispevkov za socialno varnost in za obračun nadomestila plače, načinu refundacije osebnih prejemkov in izmenjave drugih potrebnih podatkov za izvajanje določb Uredbe 2017/1939/EU ter Sklepa kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev, s katerim uredita tudi druga vprašanja, ki izvirajo iz razmerja evropskega delegiranega tožilca z EJT – npr. pravice povezane z letnim dopustom itd.

Drugi odstavek določa sklenitev dogovora med evropskim delegiranim tožilcem, ki dela v zadevah iz pristojnosti EJT ne opravlja za polni delovni čas in SDT, o načinu vračila dela osebnega prejemka, ki ga SDT, v skladu s predpisi Evropske unije, povrne EJT za čas, ko je

evropski delegirani tožilec opravljal delo v zadevah iz pristojnosti SDT. Drugi odstavek 22. člena sklepa namreč določa, da kadar evropski delegirani tožilec države članice opravlja tudi funkcije nacionalnega tožilca, EJT plačuje osebne prejemke, država članica pa EJT povrne znesek za dejansko delo, ki ga je evropski delegirani tožilec opravil kot nacionalni tožilec.

V tretjem odstavku je določena pristojnost SDT, da vodi evidenco, ki je podlaga za obračun prispevkov in nadomestil, izračun refundacije osebnih prejemkov in vračilih dela osebnega prejemka.

K 4. členu:

Določen je uveljavitveni rok. Zaradi začetka delovanja Evropskega javnega tožilstva v mesecu marcu, predlagatelj določa uveljavitev zakona naslednji dan po objavi.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO:

21. člen (nastopanje pred sodišči)

(1) Pred okrajnimi sodišči lahko nastopajo državni tožilci, ki imajo najmanj naziv okrajnega državnega tožilca.

(2) Pred okrožnimi sodišči lahko nastopajo državni tožilci, ki imajo najmanj naziv okrožnega državnega tožilca.

(3) Pred višjimi sodišči lahko nastopajo državni tožilci, ki imajo najmanj naziv višjega državnega tožilca.

(4) Pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vrhovno sodišče) lahko nastopajo samo vrhovni državni tožilci.

(5) Ne glede na drugi odstavek tega člena lahko pred okrožnimi sodišči nastopajo tudi okrajni državni tožilci, a le v okviru pooblastil, ki jih za določene vrste zadev, za posamezno zadevo, za določene vrste procesnih dejanj ali za posamezno procesno dejanje posebej določi vodja državnega tožilstva. Za posamezno procesno dejanje posebej lahko pooblasti okrajnega državnega tožilca za nastopanje pred okrožnim sodiščem tudi pristojni državni tožilec.

(6) Ne glede na tretji odstavek tega člena lahko v postopku pred pritožbenim sodiščem druge stopnje po pooblastilu, ki ga za posamezno zadevo določi vodja pristojnega pritožbenega oddelka s soglasjem vodje pristojnega državnega tožilstva, nastopajo skupaj z višjim državnim tožilcem tudi okrajni oziroma okrožni državni tožilci, ki so vložili oziroma zastopali kazensko obtožbo v postopku na prvi stopnji.

(7) Ne glede na prvi do četrty odstavek tega člena lahko evropski tožilec ali evropska tožilka (v nadaljnjem besedilu: evropski tožilec) in evropski delegirani tožilec ali evropska delegirana tožilka (v nadaljnjem besedilu: evropski delegirani tožilec) nastopata pred vsemi sodišči v Republiki Sloveniji.

71.b člen (položaj in pravice)

(1) Evropski tožilec in evropski delegirani tožilec opravljata funkcijo pregona v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek, in Uredbo 2017/1939/EU.

(2) Državnemu tožilcu z imenovanjem za evropskega tožilca mirujejo pravice in dolžnosti iz državnotožilske službe, razen državnotožilska funkcija, varovane so vse njegove pravice do napredovanja v skladu s tem zakonom. Državni tožilec obdrži pravico uporabljati doseženi naziv. Pri oceni državnotožilske službe za čas imenovanja se upoštevata poročilo o delu, ki ga izdela evropski tožilec in mnenje o delu evropskega tožilca, ki ga za namene ocene državnotožilske službe izdela predstojnik Evropskega javnega tožilstva.

(3) Z imenovanjem za evropskega delegiranega tožilca je državni tožilec za čas mandata dodeljen na Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije in opravlja delo v zadevah iz pristojnosti Evropskega javnega tožilstva (v nadaljnjem besedilu: EJT). Državnotožilsko službo iz pristojnosti Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije lahko opravlja, če in kolikor to ne preprečuje izpolnjevanja njegovih obveznosti, ki jih ima na podlagi Uredbe 2017/1939/EU.

(4) Pri oceni državnotožilske službe za evropskega delegiranega tožilca se v delu, v katerem opravlja naloge iz pristojnosti EJT upoštevata poročilo o delu, ki ga izdela evropski delegirani tožilec in mnenje o delu evropskega delegiranega tožilca, ki ga za namene ocene državnotožilske službe izdela predstojnik EJT.

(5) Evropskemu delegiranemu tožilcu z imenovanjem pripada plača, kot jo določa drugi odstavek 196. člena tega zakona v sorazmernem delu glede na opravljeno delo v zadevah iz pristojnosti Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije.

(6) Če skupni prejemki evropskega delegiranega tožilca za opravljeno delo v zadevah iz pristojnosti EJT in iz pristojnosti Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije ne dosegajo plače iz drugega odstavka 196. člena tega zakona, mu pripada plačilo v višini razlike, ki se izplača v breme proračuna Republike Slovenije.

(7) Podatke, potrebne za izračun razlike iz prejšnjega odstavka, mora evropski delegirani tožilec mesečno sporočati pristojni službi Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije.

(8) Za čas, v katerem evropski delegirani tožilec rešuje zadeve iz pristojnosti Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije, se šteje čas, v katerem opravlja delo v zadevah iz pristojnosti tega državnega tožilstva. Čas se evidentira v delovnih dneh.

(9) Evidenco, ki je podlaga za obračun časa iz prejšnjega odstavka in za izračun plače iz petega odstavka tega člena, vodi Specializirano državno tožilstvo Republike Slovenije.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM POSTOPKU

Predlagatelj zakona v skladu s prvim odstavkom 143. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17) predlaga, naj Državni zbor Republike Slovenije obravnava predlog zakona po nujnem postopku, saj je sprejem zakona nujen zaradi interesov varnosti države in tudi zato, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države.

Evropsko javno tožilstvo je obvestilo Republiko Slovenijo, da naj bi pričelo z delovanjem v mesecu marcu. Normativne spremembe in dopolnitve, ki se predlagajo, so potrebne z vidika nemotenega delovanja EJT, ki preko dveh evropskih delegiranih tožilcev v Republiki Sloveniji, preiskuje in preganja kazniva dejanja iz pristojnosti EJT, in predstavljajo potrebno prilagoditev veljavnega zakona Uredbi Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) in Sklepu kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev.

Predlagane spremembe in dopolnitve ne posegajo v notranjo sistemsko ureditev državnega tožilstva, temveč jo dopolnjujejo ter omogočajo opravljanje dela evropskega delegiranega tožilca v Republiki Sloveniji. Spreminjajo in dopolnjujejo zgolj tiste dele Zakona o državnem tožilstvu (ZDT-1), kjer je to potrebno zaradi prilagoditve Sklepa kolegija Evropskega javnega tožilstva z dne 29. septembra 2020 o določitvi pravil o pogojih za zaposlitev evropskih delegiranih tožilcev, to je določitev zavarovanca, zavezanca in osnove za vključitev v nacionalni sistem socialnega zavarovanja. V delu, kjer se spreminja pravilo nastopanja evropskega tožilca in evropskega delegiranega tožilca pred vrhovnim sodiščem, pa se le sledi dosedanji sistemski ureditvi nastopanja državnih tožilcev pred sodišči, obenem pa se na ta način ohranja tudi upoštevanje tožilske doktrine in prakse, ki jo pred Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije uveljavlja Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije.

Brez predlaganih sprememb delovanje evropskih delegiranih tožilcev v Republiki Sloveniji, in s tem tudi Evropskega javnega tožilstva na področju Republike Slovenije, ne bo mogoče. Navedeno bi za državo nedvomno pomenilo ogrožanje njene pravne varnosti kot tudi težko popravljive posledice za njeno delovanje, saj evropski delegirani tožilci preiskujejo kazniva dejanja, ki škodijo finančnim interesom Unije. Obenem pa bi se s tem lahko okrnil tudi ugled države pri Evropskem javnem tožilstvu.